

Högklassiga polska plantskolor

Text och bilder: Nina Holmlund

Mats Sundström och Fredrik Regårdh från Axxell Överby inspekterar plantor som väntar på leverans från plantskolan Cieplucha i Konstanytown Loddzki.

Största delen av plantorna produceras från mikrosticklingar, till en början står de i växtkammare under belysning men senare flyttas de ut till plastväxthusen.

De första dagarna i september arrangerade Svenska Trädgårdsförbundet en studieresa till polska plantskolor. Programmet omfattade besök på fyra verkligt imponerande, stora plantskolor med fint produktsortiment.

På **Cieplucha** plantskola, ca två timmars körväg väst om Warszawa, berättar Mariusz Kawecki och Alexandra Mtyriaczyk om i synnerhet produktionen av rododendron. Det är en av företagets största produktgrupper och det de är mest kända för. Också azaleor och blåbär odlas här. Det är alltså ett företag som rätt långt specialiserat sig på surjordsväxter. Lite rosor och barrväxter ingår också i sortimentet.

Cieplucha plantskola har bl.a. utvecklat en egen rodoserie som heter Royal Rhodos. I korsningar har man där använt sig av finländska rodosorter såsom Helsinki University, Haaga och Pohjan Tytär. Så har man kunnat uppnå bättre köldhärdighet. Den serien kan andra plantskolor föröka endast med licens.

Produkterna säljs både i hemlandet och på export. Småplantor för vidareodling i andra plantskolor, färdiga produkter för garden centers och också stora plantor för krävande kunder levereras från gården. Småplantor säljs mycket till tyska och holländska plantskolor.

Man säljer också en del plantor direkt till konsumenter i en egen liten butik. Så får man direkt respons av slutanvändarna och kan se vilka trender konsumenterna följer. Det är också ett bra sätt att som företagare hålla sig på god fot med den omgivande befolkningen. Företaget har enbart inhemsk arbetskraft, oftast är det lokala arbetstagare. Nära plantskolan tänker de snart öppna ett nytt garden center med också andra produkter än enbart växter.

Plantskolan **Clematis** har specialiserat sig på klängväxter och en del marktäckare. Vid sidan om ett otal klematisarter och -sorter, många resultat av eget förädlingsarbete, är *Actinidia* en av de största produkterna.

Företaget grundades för 27 år sedan. Av totalarealen på cirka 10 hektar är drygt 1,5 hektar i plasttunnlar. Man säljer enbart till partikunder i Polen, men till andra länder levereras även mindre mängder. 60 % av försäljningen går på export, till alla europeiska länder men också till USA, Kina och Ryssland. En hel del säljs också som plantor till plantskolor i andra länder.

Företagets bilar, såväl stora som små, väcker uppmärksamhet med sina förggranna illustrationer. Alla tänkbara kontaktuppgifter hittas på bilarna.

Szczepan Marczyński presenterar sitt kapillärbevattningssystem.

Familjen Szmit driver sedan 1982 en mångsidig plantskola i Ciechanow ca 110 km norr om Warszawa.

Szmit plantskola exporterar hälften av sina produkter, mest till norra och östra Europa. I sortimentet finns prydnadsbuskar och -träd, perenner och nyttoväxter. Hela 30 ha containerodling finns på plantskolan och därtill 12 ha friland på annan ort. Också produkterna från frilandsodlingen krukas in före försäljning.

Szmit har specialiserat sig på lite ovanligare prydnadsväxter. Man odlar bl.a. en del äldre men numera sällsynta sorter som man hittat i botaniska trädgårdar och arboretumsamlingar.

Den imponerande mångsidiga och välskötta plantskolan har 40 fast an-

ställda arbetstagare året om. Under högsäsong kan personalstyrkan uppgå till 110 personer. All arbetskraft är lokal.

Ett ovanligt sätt att sköta bevattning, här står plantorna i vattenbad. Lämpligt endast för vissa Salix-arter.

Szmit har en fantastisk demoträdgård, där också TV-program spelas in.

Bronislaw Szmit och Fredrik Regårdh

Besökarna var mycket imponerade av plantsklan Szmits sortiment och kvalitet.

Vacker takvegetation, ett exempel på hur välvårdat allt på plantskolan är.

Plantskolan **Sutkowsky** ligger ca 100 km rakt österut från Warszawa.

Familjen Sutkowski köpte egendomen för elva år sedan och startade då plantskoleverksamheten. Innan dess hade de ett drygt decennium drivit ett stort garden center, som familjen fortfarande också fortsätter med. Garden centret är 2,5 hektar stort med 5000 m² försäljningsyta inomhus.

Odlingen omfattar 120 ha friland och 7 ha containerfält. Plantskolan producerar alltså det mesta på friland. Den är specialiserad på barrväxter. 90 % säljs med en 40–50 cm stor rotklump, resten med en större rotklump som kan ha en diameter på upp till 80 cm.

Sortimentet består till 70 % av *Thuja 'Smaragd'*, 20 % är *Picea pungens* och resten uppdelat i många olika arter och sorter.

Hela 90 % av plantorna exporteras. De viktigaste exportländerna är Tyskland och Ryssland med en 30 % andel vardera. Ca 20 % går till Holland och Italien. Också till Finland exporterar man en del.

Plantskolan har ingen egen förökning utan alla småplantor köps in från polska, tyska och holländska plantodlare.

Mera information om plantskolorna hittar man på följande adresser:
www.cieplucha.com.pl
www.clematis.com.pl/en
www.szmit.pl
<http://sutkowscy.oid.pl/en>

Sutkowsky är en plantskola specialiserad på barrväxter, i synnerhet tuja.

Michał Sutkowski guidade besökarna runt i den fina odlingen.

Till vänster det imponerande 110 år gamla huset där Michals föräldrar bor.

Maskinhallen brukar alltid vara intressant för besökare.